

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKRE:
EGY ÓRA 200 KORONA, NÉGyedÉVRE 8 KORONA,
FÉLÉVRE 16 KORONA, EGÉSZ ÉVRE 32 KORONA.

POLITIKAI NAPILAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 48.

Csapatunk az asiagoi fensíkon a franciák és olaszok támadásait véresen visszaverték

A németek harc közben keltek át a Somme-on

Az olasz háború

Vezérkarunk jelentése

Budapest, szeptember 7. Hivatalos jelentés.

Az Asiago fensíkján csapatunk véresen visszaverték az olaszok és a franciák erős tüzéségi előkészítés után végrehajtott támadásait.

A Monte Sisemolótól nyugatra ellenőrkéssel visszavertük az első vonalainkba behatolt ellenséget. A Col de Orsen rohamcsapatunk sikeres rajtaütést intéztek.

Albániában nem volt harci esemény.
A VEZÉRKAR FŐNÖKE.

A nyugati harctér

A német jelentés

Berlin, szeptember 7. A nagyfőhadiszállás jelentése.

NYUGATI HARCTÉR.

Rupprecht trónörökös és Boehn vezérezredes hadserege: Langemarktól északnyugatra bajor csapatok egy helyi előretörés alkalmával több mint 100 foglyot ejtettek.

Yperntől délre több ízben visszautasítottunk angol támadásokat. A harc vonalon állásaink előterületén élénk gyalogsági harcok fejlődtek ki.

Utóvédjeink a Linshermont—Logaresnes vonalon az ellenséget kifejlődésre és új támadásra kényszerítették. Harci repülőink sikeresen támadták meg Prioux és St. Christnél az ellenséges oszlopokat.

A Somme-on való átkelésünk közben a Somme és az Oisenál, Hamon és Chamynát követett az ellenség, amely este utóvédjeinkkel az Alpnigny—Sillequert—Aumait vonalon, az Oise és az Aisne között, előtérben állott. Vauxaillon mindkét oldalán az ellenségnek erősebb támadásait visszautasítottuk.

A német trónörökös hadserege: Vailloytól keletre az angolokkal harci érintkezésben állunk. Fismestől északra keletre levő magaslatokon az amerikaiak megújított támadásait visszautasítottuk.

LUDENDORFF,
első főszállásfőnök.

Angol tudósítások a németek hősi védekezéséről

Rotterdam, szeptember 7. A Daily Telegraph haditudósítója jelenti:

Peronnetől északra és Cambraitól nyugatra a német csapatok valamennyi helységben elkeseredetten harcolnak, hogy időt nyerjenek arra, hogy hadseregük zöme, mely a készleteket mindenütt elpusztította, visszavonulhasson. A német gépfegyveres csapatok nagyon ügyesen és hősiességgel harcolnak és nem adják meg magukat mindaddig, amíg a miénk közvetlen közelükbe nem érnek. A német tüzéség, amely a Droocourt-vonal elfoglalása után új állásokba helyezkedett, hathatósan támogatja a gépfegyveres csapatokat. Tüzéségi állásaik nagyon mélyen vannak tagozva. Egyes részei egész elől helyezkednek el, hogy tankiainkkal szembe szálljanak.

Rotterdam, szeptember 7. A Renter-ügynökség jelenti az angol frontról: A Somme-lapályon heves harcok folynak. Az ellenség válogatott csapatai hősiességgel és szívóssággal védekeznek.

A francia jelentés

— szeptember 6. Az új folyamán folytatott előnyomulásunkat a Somme és a Vesle közti egész arcvonalon. Csapatunk tovább átlépték a Somme folyót Epenancourt vidékén és tovább délre különböző pontokon egészen a Ham—peronnei utig törték előre. Hamtól délre a franciák megszállták La Plessier, Patte d'Oie és Berlancourtot és Couvert, Caillouellen, Crepygnin és Abhecourt-tul nyomultak előre. Az Aillettetől északra felé elértük Epechy kijárait és a Landricourtól északra levő magaslati terepet. Az Aillettetől délre a vauxailloni szakadék szegélyénél állunk.

A Vesle-harcvonalon az amerikaiak vonalait egészen Villers en Prayeres kijáraig és a Revignontól északkeletre levő lejtőkig tolták előre. Elfoglaltuk Glennést.

Angol titkos minisztertanács

Zürich, szeptember 7. A Morgenzeitung jelenti: Az angol kormány ma délután a király elnöklése alatt minisztertanácsot tartott. A tárgyat titokban tartják.

Wilson Európába jön

Köln, szeptember 7. A Daily News szerint Wilson kijelentette, hogy a legközelebbi időben különböző ügyekben Franciaországba és Angliába utazik.

Az ukrán hetman Berlinben

Berlin, szeptember 7. Skoropadski tábornok, ukrán hetman, aki tegnapi audiencián volt a császárnál, délután különvontaton visszautazott Berlinbe.

Vilmos császár felköszöntöje az ukrán hetmanhoz

Berlin, szeptember 7. (Magyar Távirati Iroda.) A Wilhelmshöhe kastélyban az ukrán hetman fogadása alkalmával Vilmos császár a következő beszédet mondta:

— Nagy örömmre szolgál, hogy fenségedet, az ukrán nép és kormány hivatott képviselőjét, Németországban üdvözölhetem. — Élénk megelégedésemnek szeretnék kifejezést adni, hogy az ukrán nép és Németország között fennálló barátságos viszony e látogatás által látható tanúságot nyert. — Az entente machinációi által felidézett véres háború, amely a nyugati hatalmak hatalmi céljainak elismert elérhetetlensége dacára bünös örökséggel folytatnak tovább, Ukrajnán is véres sebeket ejtett. Amikor az orosz cári birodalomban megkötött néperők felszabadítása után Ukrajna önállónak jelentette ki magát s Németországhoz fordult segítségért, örömmel nyújtottunk segédkezet népeim is szövetségeseink, hogy Ukrajna megteremtse az önállóság népi jogi alapját. Engedje meg Fenséged ama reményem teljes kifejezését, hogy Németországnak és Ukrajnának politikai és gazdasági viszonyai minél bensőbbé fejlődjenek. Háromszoros hurrá a hetman ur ő fenségének!

Az entente büntető akciója Pétervár ellen

Berlin, szeptember 7. Stockholmból jelentik: Moszkvából ideérkezett értesülések szerint az angolok, feldühödve a szovietkormány eljárásán, nyomban lépéseket tettek valamennyi szövetségeseiknél, hogy közös büntető expedíciót küldjenek

URANIA

Ma, vasárnap szeptember 8.

Phönix Film!

"99"

bütyki rejély 4 felvonásban. Főszereplők: Várkonyi Mihály, Gál Gyula, Lúcsi Béla, Szerényi Zoltán, Balassa János, Klári Letti.

Hilda születésnapja

vígjáték 2 felvonásban. Előadások kezdete 3, 5, 7 és 9 órakor.

Arany Bika mezei

Ma, vasárnap szeptember 8.

Paratamas legújabb esete

Az ellopott szálloda

détektiv történet 4 felvonásban. Főszereplő: ROLF LOER.

Házasságtörés esküvő előtt

vígjáték 3 felvonásban. Előadások kezdete 3, 5, 7 és 9 órakor.

APOLLO

Ma, vasárnap szeptember 8.

A legvándorúzóbb amerikai film.

Jim megrérése

détatív regény 4 felv. Előadások kezdete 3, 5, 7 és 9 órakor.

Pétervár ellen. E végből a szövetségesek mindegyike szállítson partra néhány ezer katonát az angolok kezében levő északi kikötőkben, lássák el a fölkelő parasztokat is fegyverrel és lőszerezéssel és azután kezdjék meg az előnyomulást Alexandrovszkból, melyet az angolok megszállva tartanak, a 300 kilométer távolságban levő főváros ellen.

Orosz hadüzenet az ententenak

Kopenhága, szeptember 7. A szovjet-kormány lapja vezércikkében azt írja, hogy a szovjet-kormány legközelebb hadat üzen az ententenak, mert a pétervári és moszkvai összeesküvések világosan bebizonyították, hogy Anglia és Franciaország meg akarják dönteni a szovjet-kormány hatalmát.

580 vagon termést kell beszoigálni Debrecennek

Nincs biztosítva e mennyiség az átvételnél

A közlelmezési miniszter az idén tudvalévő kontingensek kivételével akarja a katonai és közszükségleti gabonamennyiségeket rekvirálás nélkül biztosítani. A Debrecenre kivett kontingens azonban nem volt eddig a cséplésnél már biztosítható s ezért most a közlelmezési ügyosztály a következő felhívást hozsátotta ki:

A közlelmezési miniszter a Debrecen sz. kir. város törvényhatósága által közszükségleti célra beszoigáltatandó buza és rozs mennyiséget összesen 580 vagonban állapította meg. A közlelmezési miniszter újból és ismételt hangsúlyozta, hogy az ország és a hadsereg ellátása csak a kivett terménymennyiség beszoigaltatása esetén lesz biztosítva s így annak teljes egészében leendő beszoigaltatását feltétlenül meg kell követelnie annál is inkább, mert csak ebben az esetben áll módjában az ország, közelebből a város gazdaközönségét a rekvirálástól megkímélni.

A közlelmezési miniszter amíg egyrészt tehát megnyugtatta a törvényhatóság gazdaközönségét, valamint a most folyamatban levő gabonaátvételi eljárás útján teljes egészében biztosítható nem volt, a még hiányzó mennyiség a rendeletben nyert felhatalmazás és utasítás alapján — tekintet nélkül a tovább is folyamatban tartandó gabonaátvételi eljárásra és annak eredményére — a termelőkre történt kivétel útján fog biztosítani.

Tekintettel arra, hogy a kivett kontingens teljes mennyisége a termelők önkéntes felajánlásával, valamint a most folyamatban levő gabonaátvételi eljárás útján teljes egészében biztosítható nem volt, a még hiányzó mennyiség a rendeletben nyert felhatalmazás és utasítás alapján — tekintet nélkül a tovább is folyamatban tartandó gabonaátvételi eljárásra és annak eredményére — a termelőkre történt kivétel útján fog biztosítani.

Ennélfogva felhívtnak a termelők, hogy a miniszteri rendelet értelmében terhőkre megállapított és velők hivatalos felszoigaltatás útján közlendő terménymennyiséget a felszoigaltatás vételétől számított 3 nap alatt a következőkben megjelölt helyre haladéktalanul szállítsák be.

A honvédelmi miniszter Bécsben. — Bécsből jelentik, hogy Szurmay Sándor báró honvédelmi miniszter tegnap este odaérkezett és a Magyar Házban szállott meg.

Finom téli fajalmák

kézzel szedett minőségben a következő fajokban: Batul, Parmin, Jonathán, Ronette, Calvil, Borkormos és Mosánszky maximális árban kapható és előjegyezhető **Kontsek Géznál.**

Lindenberger János dr. Debrecenben

Az új prépost-plébános ünnepélyes fogadása

Nagy ünnepélyességgel fogadta ma délután Debrecen városa és a város katolikus társadalma Lindenberger János dr. prépost, kanonok, apátplébánost, a debreceni római katolikus egyház új plébánosát.

A főpap mindenki előtt a legkedvezőbb benyomást tette, jóságos, nyugodt tekintete, rövid, világos, egyszerű szavai egy csapásra megnyertek mindenkit, aki fogadtatásán megjelent.

A fogadtatáson Debrecen város képviselőiben ott voltak Márk Endre udvari tanácsos polgármester, Csóka Sámuel főjegyző, Szabó Kálmán és Vargha Elemér dr. tb. főjegyzők, Csürös Ferenc dr. és Tóth Emil dr. tanácsnokok, Szabó Elek tb. tanácsnok, Rosztás István főkapitány, Kondor Kálmán főszámvevő, Szent-Királyi Tivadar, a katolikus egyházközség elnöke, Pajor Kálmán kir. ítélőtáblai bíró, Ferenczy Tibor, kir. ügyész és neje, Bodó Richárd dr. máv. üzletvezető, Uharik Béla ny. máv. üzletvezető, Siposs Gyula posta és távirtda főfelügyelő, Molnár K. Dezső apát, Janovits Miklós máv. állomásfőnök, Reitz János kir. állategészségügyi felügyelő, Csathó Zsigmond, Than Gyula és Than Ilonka, Irinyi István, Pápay János, Gehl György, Wilhelms Emil, Kövy Lajos, Serly Gusztáv, Ferenczy Elek, Suhajda Béla, Kruzsinszky László, a katolikus papság küldöttsége és még igen sokan.

Délután 2 órakor szállt ki a vonatból a prépost-plébános, aki elé Czippó György kir. ítélőtáblai bíró vezetésével küldöttség utazott Püspökladányig.

A megjelentek az állomásfőnöki irodában fogadták Lindenberger János drt, akit először Márk Endre udvari tanácsos polgármester üdvözölt a következő szép beszéddel:

— Főtisztelendő és nagyságos Prépost Ur! Debrecen város hatósága és közönsége nevében tisztelettel és szeretettel üdvözölöm Nagyságodat Debrecen falai közé érkezéskor. Városunkba jövetelét megelőzőleg már hírt vettünk Nagyságodnak eddigi pályafutása alatt kifejtett kiváló közéleti és áldásos egyházi működéséről, klasszikus tudásáról, melyek a legjobb benyomást keltették e város minden lakosában. Bármennyire nehéz viszonyok közt élünk Debrecenben épen úgy, mint egész Európában a még mindig dúló háboru sajnálatos eredményeként, kétséget nem szenvedhet az a tény, hogy Nagyságod itt Debrecenben, saját egyházában, teljesen rendezett viszonyokat és kiváló hitéletet talál. De kétségtelen az is, hogy mindezek kívül e város ősi falai között mintaszerű felekezeti békesség uralkodik a különböző hitet vallók közt, amint erre a békés együttműködésre és szeretetteljes egyetértésre szüksége is van e város minden polgárának. Ennek a békességnek az ápolására, továbbfejlesztésére kérjük Nagyságodat, kihez bizalommal fordulunk s azzal az óhajással, hogy legyen áldott itteni megjelenése s legyen közhasznu minden munkássága. Biztosíthatom,

hogy támogatásunkra mindenkor számíthat, Isten hozta, Isten védje és áldja!

Ezután Szent-Királyi Tivadar a katolikus nevében üdvözölte a prépostot. Utalt a város lakosai közt fennálló szoros és meleg viszonyra. Szeretettel és örömmel néznek működése elé s reménnyel és bizalommal telten üdvözli. Isten hozta és Isten vezérelje további működésében.

Lindenberger János dr. meghatottan mondott köszönetet a kedves szavakért. — Tudja, — mondta — hogy azok nem annyira az ő személyének, mint inkább állásának szól, amelyet nagynevű elődök után foglal most el. Reméli, hogy Isten meg fogja áldani működését. Mindig a béke, Krisztus békéjének a munkása volt. Reméli, hogy a felekezeti békét ezután is fenttarthatja, sőt megerősítheti. Nincs szükség arra, hogy egymásra törjenek a felekezetek. Van közös ellenség: a vallástalanság és erkölcstelenség. Már beszélt a reformátusok kiváló és nagynevű püspökével, Baltazár Dezső drral Gyulán erről is. Erejét és minden tudását a katolikus egyház és intézményeinek felvirágoztatására fogja szentelni. Szándékai egyszerűek és becsületesek: azt hiszi, meg fogják itt érteni őt s együtt fognak vele működni Isten dicsőségére és az egyház javára.

Ezután bemutatkozott a jelenvoltaknak, majd a polgármesterrel a város ötos fogadtán a Szent Anna-utcai templomhoz hajtatott, ahol Veni sancte-t mondott. — Délután pedig fogadta a küldöttségeket.

Este tiszteletére szerenádott a népszövetségi dalárda Csernus Mihály dr. vezetésével, majd vacsora volt.

Holnap délelőtt tartja első miséjét a prépost-plébános, akinek ez egyszersmind eüist miséje is.

A lakásinség Debrecenben

A tanács bizottságot küldött ki javaslatlételre

A városi tanács ma Márk Endre udvari tanácsos polgármester elnökelete alatt rendkívüli ülést tartott, amelyen a Debrecenben fennálló lakásinség enyhítése érdekében Pető Pál dr. népjóléti hivatali igazgató által beterjesztett s már ismertetett javaslatait vették tárgyalás alá.

Rostás István főkapitány szerint a vidékiek beözönlését kellene megakadályozni s föliratban kell kérni a kormánytól annak elrendelését, hogy akinek falun van lakása, az ne költözhessek be Debrecenbe. Mert indokolatlan és terhes most a városra, hogy a falusiak csak azért, mert meggazdagodtak, komoly ok nélkül beköltöznek Debrecenbe s ha másként nem, házat vesznek itt.

Aczél Géza főmérnök szerint a legelső teendő az összes debreceni lakásokról statisztika készítése. — A vidékiek beözönlését megakadályozni aligha lehet. Hiszen ez a magyar állampolgár szabad költözködési jogát is sértené. Miután sürgős intézkedésekről van szó, a külteleknek szükséglakások építését tartja célszerűnek és pedig már novemberre. A jövőre pedig már a lakás-statisztika alapján kell a szükséges intézkedéseket megtenni.

Kölcsey Sándor dr. tb. főügyész szerint minden eszközzel az építési kedv növelésére kell törekedni. Ilyen eszköznek tartja a telek-

értékadó behozatalát és az új építkezéseknek az adómentességét. Tölre a kertéségi nyári lakásokat rekvirálni kell, mert ott sok ember nyerne lakást és tavaszra föl kell építeni a szükséglakásokat. A vidékiek beözönlésének megakadályozását várospolitikai szempontból nem tartja helyesnek.

Kondor Kálmán főszámvéző felszólalása után Szabó Kálmán tb. főjegyző javaslatára egy bizottságot küldött ki a tanács, hogy ez az elhangzottak és Pető Pál dr. javaslatának figyelembe vételével konkrét javaslatot terjesszen be. A bizottság tagjai lettek: Tóth Emil dr. tanácsnok elnöke alatt Pető Pál dr. népjóléti hivatali igazgató, Aczél Géza főmérnök, Ardó Miklós főmérnök, Kölesey Sándor dr. tb. főügyész, Kondor Kálmán főszámvéző.

Egyben megbizta a tanács Márk Endre polgármestert és Aczél Géza főmérnököt, hogy ez ügyben a fővárosnál és a minisztériumokban járjanak el.

SZÍNHÁZ

MŰSOR:

Csokonai színház

VASÁRNAP: Délután: **Stambul rózsája**, operett. Este **Árva László király**.

HÉTFŐ: **Árva László király**. — Markovits Margit drámai hősnő bemutatkozása.

KEDD: **Árva László király**.

SZERDA: **Árva László király**.

CSÜTÖRTÖK: **Tosca**. F. Béky Mária operabékesnő bemutatkozása.

PÉNTEK: **Névtelen asszony**.

SZOMBAT: **Vengerkák**.

VASÁRNAP: Délután: **Névtelen asszony**.

VASÁRNAP: Este: **Vengerkák**.

Vigszínház

CSÜTÖRTÖK: **Márványmenyasszony**, operett újdonság. Megnyitó előadás, Honthy Hanna felléptével.

PÉNTEK: **Márványmenyasszony**.

SZOMBAT: **Márványmenyasszony**.

VASÁRNAP: Délután: **Magnás Miska**, operett. — Este: **Márványmenyasszony**.

Ripp van Winkle. Hálás publikum előtt ment ma este Planquette gyönyörű zenéjű operettje. A szereplők, bár próbákra nem sok idejük volt, mert hiszen az operettet a drámai személyzet betegsége miatt kellett hirtelen elővenni, megállották helyüket. — Ripp van Winklét Székely Gyula énekelte szépen. Hatalmas, zengő baritonjában, felett énektudásában sokat gyönyörködtünk. Görög Olga Liszbet szerepében brillirozott a hangjával. Csodálatos szépen énekelte. Föltűnést keltettek szép, tiszta, csengő hangjukkal Reabec Aba és Kálmán (Klein) Illés. Várnay László pompás humorral alakította a kocsmáros, míg a polgármester szerepében Remete Géza, Vanderbilt szerepében Virágháty voltak igen jók. — A rendezésbe Remete Géza ismét elismerésre méltó új és ügyes ötleteket hozott. (—)

Vasárnapi előadások. (A színházi iroda jelentése.) Vasárnap délután a Ripp van Winkle klasszikus operett van műsoron, este pedig a Falurossza népszínművet adják elő. **Árva László király**. (A színházi iroda jelentése.) Hétfő, kedd és szerda estére az igazgatóság Herczeg Ferenc óriási sikerül történelmi drámáját, **Árva László királyt** tűzte műsorra. A darab a legjobb szereposztásban kerül színre. Ekkor mutatkozik be Markovits Margit, a kiváló drámai hősnő.

A Vigszínház megnyitása Honthy Hannával. (A színházi iroda jelentése.) E hónap 12-én, csütörtökön nyitja meg Heltai Jenő

igazgató a Vigszínházat és pedig egy pompás operett bemutatásával, a „Márványmenyasszony”-nyal, melyben Honthy Hanna fogja Niobe szerepét játszani.

„A kivándorló” Herczeg Ferenc legnépszerűbb műve, melyet mindenkinek meg kell néznie.

„A kivándorló” szépsége minden képzeletet felülmúl.

„A kivándorló” a legbrilliansabb technikával készült.

„A kivándorló” főszereplői: Lábass Juci, Muzsnay Bella, Bakó, Garamszeghy.

„A kivándorló”-t hétfőn mutatja be az Uránia.

„A kivándorló.” Amit művészi képesség és technikai készség filmen alkotni képes, az a legtökéletesebben jut kifejezésre „A kivándorló”-ban. — A budapesti Vigszínháznak a múlt szezonban legerősebb kasszadarabja volt, de ahogyan az Uher-filmgyár ezt a nagyszerű színművet filmre átdolgozta, azt hisszük, hogy a mozgóképszínházak még a Vigszínháznál is nagyobb sikereket ígnek elérni. Amire a színpad nem képes, a természet ragyogó szépségeit a film pazar módon pótolja; cselekménye így még megkapóbb és közvetlenebb. A főszerepeket a legjobb színészek játsszák, tökéletes művészettel: Lábass Juci, Muzsnay Bella, Bakó és Garamszeghy, művészetük legjavát adják. Hétfőn mutatja be az Uránia. Jegyelővétel.

A gránátköves asszony-t, a második Marlitt-filmet hétfőn mutatja be az Apollo. — Jegyelővétel.

Hella Moja játssza a főszerepet a „Hozományvadászok” című négyfelvonásos gyönyörű vígjátékban hétfőn az Arany Bika-moziban.

Szterényi miniszter leirata az árvizsgáló bizottságokhoz

Szterényi József báró kereskedelmiügyi miniszter az árvizsgáló bizottság elnökökhez a következő leiratot intézte:

A kötelező ármegjelölésről szóló kormányrendelettel újabb eszközt kerestem az innárrá türelmetlen áruzsora megfékezésére, az ugyanakkor elrendelt számlázási kényszerben pedig hathatós eszközt véltem találni a láncereskedelem kinövéséi ellen. — Ezeket az intézkedéseket nemcsak egész terjedelmében szándékozom végrehajtani, — a gyakorlatban szerzett tapasztalatok által esetleg követelt módosítások fentartásával — hanem a lehető legmesszebbmenő intézkedéseket szándékozom tenni a komoly végrehajtás ellenőrzése tekintetében.

A drágaság arányai ma már nemcsak tűrhetetlenek, hanem egyenesen gazdasági veszélyt képeznek. A fogyasztás védelme ma egyik legfontosabb állami feladattá vált, mert ha nem vetünk ennek a borzasztó áruzsorának véget, akkor gazdaságilag megsemmisül és nemzedékekre kihatólag roskad össze elsősorban középosztályunk, a fix javadalmazású tisztviselőosztály és a munkabérek szükségzerű emelkedése folytán megbénítatik egész termelésünk. Erős elhatározásom, hogy minden rendelkezésemre álló törvényes eszközt kimeríték a jogtalan haszoncszerzés ezen kinövéséi ellen és ha a rendelkezésre álló törvényes eszközök nem lennének erre elegendők, messzebbmenő felhatalmazást fogok a törvényhozástól kérni. — Mert az végre mégsem lehet indokolt, hogy például egy méter ~~szőnyeg~~ ruhaszövet háromszáz koronába, egy egyszerű férfiföltöny pedig 1500—2000 koronába, egy női ruha 2000—3000 koronába, egy doboz gyufa 20—25 fillérbe kerüljön. Ugyanigy a legszükségesebb élelmiszerek, melyeknek árai ma már olyan szédületesen magasak, hogy a vagyontalan lakosság legszükségesebb élelmezése komolyan veszélyeztetve van.

A tisztességes polgári haszon fogalma ma már szinte eltűnt a magyar gazdasági életből.

Felhívja ezért a miniszter az árvizsgáló bizottságot, hogy a saját hatáskörében minden lehető kövessen el ezen jelenségek korlátozására.

HIREK

— Vasárnapi istentiszteletek. A református templomokban vasárnap, szeptember 8-án tartandó istentiszteletek rendje: a Nagytemplomban délelőtt 9 órakor prédikál Konrad Zoltán segédlelkész, délután 3 órakor kátét magyaráz Konrad Zoltán segédlelkész; a Kistemplomban délelőtt 9 órakor prédikál Papp Kálmán segédlelkész, 11 órakor Jánosi Zoltán segédlelkész, délután 3 órakor kátét magyaráz Márton Sándor segédlelkész; a Kossuth-utcai templomban délelőtt 9 órakor prédikál Zih Sándor lelkész, délután 3 órakor kátét magyaráz László Albert segédlelkész; az Árpád-téri templomban délelőtt 9 órakor prédikál Könyves-Tóth Kálmán lelkész, délután 3 órakor kátét magyaráz Molnár Ferenc segédlelkész; az ispotályi templomban délelőtt 9 órakor prédikál Uray Sándor lelkész, délután három órakor kátét magyaráz Boér Károly vallástanár; a homokkerti imaházban délelőtt 9 órakor prédikál Kovács János hitoktató lelkész.

Az ág. hitv. ev. templomban délelőtt 10 órakor Labossa Lajos végzi az istentiszteletet.

— Uj közös pénzügyminiszter. Bécsből táviratozzák: A Neue Freie Presse közli, hogy Spitzmüller báró volt pénzügyminisztert legközelebb közös pénzügyminiszterre nevezik ki.

— Asszonyok a városházán. Megirtuk annak idején, hogy Debrecen város lakossága részére, amely február óta zsirinségben szenved, hetekkel előbb 50 mázsa margarint helyeztek kilátásba egyszersmindenkori kiegészítésként zsir helyett. Később a közéleti ügyosztályban rendezett változás alkalmával egy vagon zsirt ígértek még. — Azonban sem a margarin, amelyről kiderült, hogy már az ígérlet idején sem volt meg, sem a zsir nem érkezett meg, úgy, hogy a lakosság legnagyobb része máig sem tudott zsirhoz jutni. Időközben ugyan valami elenyésző csekély sózott szalonnát kaptak az emberek, de ebből csak 20 deka jutott egy emberre s ebből a 20 dekából is csak 8 deka zsir lett. Az asszonyok tehát zugolódtak a lehetetlen és türelmetlen állapot miatt és orvoslást keresve, ma ismét fönn voltak a városházán, ahonnan persze ismét csak segítség nélkül kellett elmenniük. A tanács később tartott ugyan ülést, de hogy volt-e abban erről szó, vagy sem, nem lehet tudni, mert a tanácsülés a nyilvánosság kizárásával, csak ugy házilag, bizalmasan folyt le. Esetleg zsirról is szó lehetett. De hát mi köze ahhoz a publikumnak?

— A nyári káposzta iparszerű savanyításának megengedése. A közéleti ügyosztály közhírré teszi a közéleti ügyosztály 126.428. számú távirati rendeletét, amely szövege szerint így szól: 114331. számú távirattal elrendelt azon tilalmat, hogy nyári káposzta iparszerűleg be nem savanyítható, hatályon kívül helyezem. Értessze erről a hatósága területén működő érdekeltségeket azzal, hogy ilyen savanyított káposzta csak a belföldi fogyasztás céljaira szolgálhat. Közéleti ügyosztály helyett: O s t r o l u c z k y, alelnök.

— Mizi Schmidt tudatja tanítványával, hogy a tanítást újra megkezdi. Telefon 183.

— **A harcra induló katonáknak nyolc napi szabadság jár.** A honvédelmi miniszter — mint a Külligy-Hadügy Jelenti — rendeletet adott ki, amely szerint az újból harcra induló legénységnek elindulása előtt feltétlenül meg kell adni a neki kijáró nyolc napi vizontlátási szabadságot. — Kivételt tesznek azonban azokkal, akikkel szemben alapos a gyanu, hogy nem fognak idejekorán bevonulni szabadságukról.

— **Megszűnik a dohány-mizéria?** Beavatott helyről arról a minden dohányos fülében kellemesen csengő hírről értesülünk, hogy a közel jövőben meg fog szűnni egyik kellemetlen mizéria: a dohányhiány. — Az informátor szerint a háború alatt jóval nagyobb mennyiségben gyártják a szivarokat, mint békében, csak hogy a harcok katonái hasonlíthatatlanul nagyobb mennyiségben fogyasztják a trafikot. Hogy az árukiszolgálás mégis csappant, annak az az oka, hogy a száraz raktári szivarok kifogytak, mielőtt a szárítóból forgalomba hozhatók lettek volna az új szivarok. A temesvári dohánygyár szárítójában például több millió szivar van, főként Cuba és Trabuko szivarok, forgalomba hozni őket azonban nem lehetett, mert túlságosan nedvesek voltak és így egyáltalán nem voltak élvezhetőek. A kincstár a szivarok kiárusításával inkább várt, sem hogy rossz szivarok kibocsátásával botránvokat okozzon. Természetes, hogy a gyártás tovább folyik és mire a szárítóban levő szivarok egy részét átadják a közfogyasztásnak, annyi új szivart fognak készíteni, amennyi a pótlást lehetővé fogja tenni. Az informátor megemlítette, hogy még karácsony előtt feltétlenül olyan mennyiségben fog a közönség szivarhoz jutni, hogy szivarhiány egyáltalán nem lesz érezhető, mert a gyártás folyik s ezáltal zavartalan lesz a szivarok árusítása.

— **A korona értékének rohamos eszkénése Németországban.** Budapesti tudósítónk jelenti: Egy hét óta minden nap drágább lesz nálunk a márka és olcsóbb Berlinben a korona. Tegnap Berlinben 173 koronát kellett fizetni 100 márkáért és 100 koronáért csak 58 márkát adtak. Még alig néhány hét előtt 160 korona volt a márka árfolyama és e rövid idő alatt 13 koronával drágult, a mi pénzünk romlásának megdöbbentő arányát mutatva. Ilyen körülmények között a semleges országokban még nagyobb arányban eszik a korona értéke. Svédországban már 535 koronát kell fizetni 100 svéd koronáért. — Svájcban 100 frankért 254 koronát fizetnek.

— **Agyonlőtt katonaszökevény.** A Magyar Távirati Iroda jelenti: Kiocki József 1888-ban született 1-es honvéd pótzászlóaljbeli népfőlkelőt a polgári büntetőbíróóság súlyos testi sértés büntetvéért és lopás büntetvéért két ízben büntette, a főváros területéről tíz évre kitiltotta. Kiocki kétszer megszökött csapattól és mint vasúti tolvaj, a budapest-udinei vonalon 30 lopást követett el, ezért a magyar királyi budapesti honvédhadosztálybíróóság, mint rögtönítélő bíróság, Kiockit agyonlövésre ítélte. — Az ítéletet szeptember 6-án hajtották végre.

— **„Éhesek vagyunk, mélyen tisztelt közönség!”** Aradról jelentik: Az aradi Kabaré néhány tagja, Körmendy Árpáddal, a Királyszínház volt tagjával, a megye nagyobb községeiben tart előadásokat. Szombaton és vasárnap Ujszentannára, a polgári iskola rajztermébe hirdették az előadást szigorúan családias műsorral. Vasárnap estére nagyobb számú közönség jelent meg az ujszentannai kabarén, habár a leányos családok nem mertek elmenni, mert féltek a sikkamlós műsortól. A műsor igazán nem várt szenzációval szolgált. Mielőtt megkezdtek volna az előadást, a pódiumra lépett az egyik színész és szinte restelkedő hangon mondta:

— Éhesek vagyunk, mélyen tisztelt közönség. Egész nap nem ettünk semmit, mert a faluban az összes korcsmákat bejártuk és

még pénzért sem adtak enni. Szívesen játszunk, de kérjük a megjelenteket, szerezzenek részünkre ennivalót. Nem bírnak már a korgó gyomrukkal.

A közönség megrökönyödve hallgatta a színpadról még eddig szokatlan kijelentést, sokan tréfának vették és jókat nevettek is hozzá, mikor azonban a színészek valamenynyien megerősítették kellemetlen helyzetüket, egy fiatal banktisztviselő és egy olasz fogásból a közelmúltban hazakerült rokkant főhadnagy lakásukra küldtek és hamarosan érkezett hőséges elemözsia, valamint bor, melyeknek elfogyasztása után a társulat hozzálátott a műsor lejátzásához.

— **Gyakorlott gép- és gyorsíró kisasszonyt keresünk.** Ajánlatok írásban, fizetési igények megjelölésével, lehetőleg személyesen nyújtandók be Hegedűs és Sándornál, Piac-utca 34.

— **A Kereskedő tanonciskolában a beírások szeptember hó 8., 9., 10. és 11. napjain, mindenkor délelőtt 11—12 óra között történnek.** Felkérjük a tanonctartó főnököket, hogy összes tanoncaikat feltétlenül irassák be, mert a vallás- és közoktatásügyi miniszter urnak 145.650/1918. számú rendelete értelmében ezental az iskolátogatás alól senkinek felmentés nem adható. Beírások az egész évi tandíj, 48 K (Kereskedő Társulati tagoknak 40 K) befizetendő. — Az igazgatóság.

— **Jóírású kisasszonyt keresünk** irodánk számára. Gyakorlattal bírók előnyben részesülnek. Ajánlatok írásban, fizetési igények megjelölésével, lehetőleg személyesen nyújtandók be Hegedűs és Sándornál, Piac-utca 34.

Legjobb

CSIKÓS

RUHAFESTÉK.

Kapható mindenütt.

Minden színben kapható.

Saját érdekében = próbálja meg. =

Talp-vedő

minden cipőre alkalm. Csak viszont elárusítónak.

J. Braunstein, Wien, I. Griechengasse 7. Abl. 13.

VISZKETECSÉGET, SÖMÖRT, RÜHT

a leggyorsabban elmulasztja a Dr. Fleisch-féle eredeti, törvényesen védett „SKABOFORM-KENŐCS”. Nincs szaga, nem piszkít. Mindig eredeti pecsétes Dr. Fleisch-félet kérjünk. Próbátégely K 3.—, nagy tégely K 5.—, családi tégely K 12.—. Kapható a helybeli gyógyszerárakban vagy direct a készítőnél rendelhetők: **Dr. Fleisch E.** „Korona” gyógytára, Győr. Vételnél a „SKABOFORM” védjegyre ügyeljünk.

Igen jó eredménnyel alkalmazzák

NIATTONI-FÉLE

GLESSHUBLER

SÁVANYÚVIZ

a legutak megbeleegodésánál, a garal és börgök hurutjánál, tüdő- és mellhártya-gyulladásnál.

Apró hirdetések.

Apró hirdetések egyszeri közlése 10 szög 2 korona, minden további szó 20 fillér. Vasár- és ünnepnapokon 10 szög 3 korona, minden további szó 30 fillér. Kövér betűkkel nyomottak kétszeresen számítódnak.

Aranyat-ezüstöt, brómlantokat, bármiről szóló zálogleveleket (zálogcédelvőket) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban veszek. — Meghívásra házakhoz is elmegyek, Steiner Mihály Széchenyi-u. 19. szám.

Veszek mézet és méhviaszt a legmagasabb áron, adunk 10 minőségű ecetet, pergamentpapírt, gép- és bengarolajat, génozt, kocsikenőcsöt, többsz. vasport, jóminőségű kő-lőfegyver vasagságu impregnált papírszárgit, továbbá mindenféle fűszer, gvarmet és rövid-áru cikket. Gyalavidéki Kereskedelmi Részvénytársaság, Gyula. — Sörgöncim: Commerz.

Fűszerkereskedők figyelmébe! Állandóan raktáron tartok kisebb és nagyobb fokú garantált **vegytisztá ételecetet** s azt a t. kereskedő uraknak jutányos árban számítom. Ecetes és konzerves horókat veszek! **Dávid Ferenoz, Simonffy-utca 41., Telefon 13-27.**

Eladó. Irinyi kertészetben nagymennyiségű téli fajtalma (Jonatán, Batul Parmen, Loudoni pepin, Ananász renette Booscoupi szép stb.) kapható. Egy tételben is megvehető. — Irinyi kertészet, Irinyi u. p. Erdengeleg Szatmármegye v. á. Reszege.

Nyomdásztanoncok felvételnek Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debrecen, Piac-utca 49.

ADAKOZZUNK A VÖRÖS KERESZTNEK!

303 1918.

Árverési hirdetmény.

A debreceni izr. hitközség előjárósága József kir. herceg-utca 26. sz. alatti tanács-termében 1918 szeptember hó 15-én vasárnap d. e. 10 órakor megtartandó nyilvános szóbeli árverésen eladja a hitközség tulajdonát képező 7614. számú telekjegyzőkönyvben foglalt 5 kat. hold és 752 négyszögöl területű ondódi (Perecz-dűllő 180 c.) szántóföldet.

Kikiáltási ár holdanként 5000 korona, az árverési szándékozók az árverés kezdetekor a kikiáltási ár 10%-át tartoznak hánatpénzül az árverelő bizottságnál letenni.

Az árverési feltételek a hitközségi irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Debrecen, 1918 szeptember 5-én.

Az előjáróság

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Ferenc József-út 49., a főpostával szemben.